

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci
žalobkyně: **N. J.**
státní příslušnost R. f.

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 3, Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2024, č. j. OAM-454/ZA-ZA11-P11-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci, žaloba, vyjádření žalovaného

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 4. 2024, č. j. OAM-454/ZA-ZA11-P11-2024 („napadené rozhodnutí“), které nabylo právní moci dne 30. 4. 2024, rozhodl o žádosti žalobkyně v řízení o udělení mezinárodní ochrany tak, že tato žádost je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm.

e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

2. Žalobkyně podala opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 31. 3. 2024. O její první žádosti rozhodl žalovaný dne 16. 11. 2022 tak, že žalobkyni mezinárodní ochranu neudělil. Žalobu proti tomuto rozhodnutí žalovaného jako nedůvodnou zamítl Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 5. 10. 2023, č. j. 34 Az 37/2022-48. Nejvyšší správní soud pak usnesením ze dne 14. 2. 2024, č. j. 7 Azs 274/2023-44, kasační stížnost žalobkyně proti uvedenému rozsudku krajského soudu odmítl pro nepřijatelnost.
3. Součástí správního spisu je vyplněný formulář poskytnutí údajů k (opakované) žádosti o mezinárodní ochranu podle § 10 odst. 2 zákona o azylu, ze dne 5. 4. 2024. Dále zpráva MUDr. M. L. ze dne 19. 3. 2024, podle níž je žalobkyně v péči psychiatrické ordinace od roku 2009 (dg. úzkostná neurastenie, medikaci užívala Citalopram a Trittico, během roku 2013 nově dg. F10.2, kdy „někdy pila“, přidán lék oxazepam, poslední kontakt dne 19. 2. 2018, kdy nadále rámec úzkostné neurastenie s medikací, od té doby se nedostavila, dne 19. 3. 2024 přijela pro výpis ze zdravotní dokumentace). Žalovaný do spisu založil Informaci OAMP ze dne 31. 10. 2023, *Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí*, a Informaci OAMP ze dne 31. 10. 2023, *Ruská federace, Bezpečnostní a politická situace v zemi*. Součástí spisu je též rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2022, ve věci neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni.
4. Při seznámení s podklady pro vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně dne 17. 4. 2024 doplnila, že léky na depresi bere již od roku 2008 nebo 2009. V Rusku nemá žádné zázemí, neví, jestli žijí její rodiče. V ČR má syna.
5. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobkyně ve své opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla stejné důvody jako ve své předchozí žádosti (absence zázemí v Rusku a trvalý pobyt jejího syna v ČR) a žalovaný se jimi v předcházejícím řízení dostatečně zabýval. Žalovaný dále uvedl, že prostá snaha o legalizaci pobytu či sloučení s legálně pobývajícím zletilým synem nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu. A konstatoval, že v Rusku nedošlo od doby, kdy byla předchozí žádost žalobkyně posuzována ani k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
6. Žalobkyně v žalobě uvedla, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí. O udělení mezinárodní ochrany žádala z důvodů obav o svou bezpečnost v zemi původu. Je totiž proti válce na Ukrajině a nesouhlasí s tím, že Rusko Ukrajinu napadlo. V Rusku byla naposledy v roce 2007. Od té doby se tam řada věcí změnila, vláda začala aktivně potlačovat jiné názory a je proto pravděpodobné, že žalobkyni hrozí v její vlasti reálné nebezpečí ze strany vládnoucího režimu.
7. Žalobkyně dále uvedla, že v Rusku nikoho nemá a v ČR má syna, která má zde trvalý pobyt a je její jedinou rodinou. V Rusku by se žalobkyně ocitla bez bydlení, bez rodiny a bez jakékoli pomoci. Naopak v ČR má zázemí, člena rodiny a nemusí se obávat o svůj život a zdraví.
8. Žalobkyně také uvedla, že se od roku 2009 léčí na psychiatrii, kdy jí byla diagnostikována úzkostná neurastenie. Ta se projevuje zvýšenou únavou, poruchami soustředění, bolestmi hlavy a dalšími příznaky, které nemocnému ztěžují běžné fungování. Žalobkyně si nedokáže představit návrat do Ruska, kde by pravděpodobně musela žít na ulici, což ještě povede ke

zhoršení jejího již tak špatného zdravotního stavu. Uvedené skutečnosti žalovaný nezohlednil, a proto žalobkyně navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno.

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že důvody, pro kterou žalobkyně svou opakovanou žádost podložila, jsou totožné s těmi, které již uváděla v rámci své první žádosti. Žádné nové skutečnosti nesdělila, žalobní body ani nesměřují žádným konkrétním způsobem do napadeného rozhodnutí. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud nařídil v této věci jednání, které se uskutečnilo dne 19. 8. 2024.
11. Žalobkyně se na jednání bez omluvy nedostavila. Soud tedy jednal pouze za přítomnosti zástupce žalovaného. Po rekapitulaci žalobního návrhu soudem zástupce žalovaného shrnul důvody napadeného rozhodnutí a shrnul též průběh řízení o první žádosti žalobkyně, včetně jeho soudního přezkumu. Soud vyšel ze správního spisu, dokazování doplňováno nebylo (lékařská zpráva doložená žalobkyní k žalobě je součástí soudního spisu). Po závěrečných návrzích bylo postupováno podle § 49 odst. 12 s. ř. s.
12. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 1 s.ř.s. ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. V posuzované věci byl aplikován § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, podle něhož je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1 téhož zákona.
14. Soud konstatuje, že v tomto řízení nezkoumá, jestli žalobkyně splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Bylo-li řízení o žádosti žalobkyně zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu a žádost byla vyhodnocena jako nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, je úkolem krajského soudu přezkoumat, zda žalovaný opakovanou žádost žalobkyně správně vyhodnotil jako nepřipustnou a zda ji namísto toho neměl znovu věcně posoudit.
15. Podle § 11a zákona o azylu se otázka přípustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany odvíjí od toho, zda cizinec uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a zároveň svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu pak platí, že se v případě nepřipustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
16. K přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu se blíže vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96. Mimo jiné zde uvedl, že rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí obsahovat odůvodnění o tom, že „1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze

takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů“ (bod 19 citovaného rozsudku).

17. Krajský soud má za to, že napadené rozhodnutí shora nadepsaným požadavkům vyhovuje. Skutečnosti, které žalobkyně uváděla jako důvody pro podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu byly obdobné těm, které žalobkyně uváděla v první žádosti o mezinárodní ochranu. V obou případech totiž žalobkyně jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany uváděla, že v Rusku nemá zázemí, že v ČR žije její syn a že se obává návratu do Ruska (je tam zima, neví, jací jsou tam lidé, nesouhlasí s válkou na Ukrajině). Oproti předchozí žádosti navíc uvedla, že bere léky na úzkosti (což doložila lékařskou zprávou). K tomu je třeba uvést, že zdravotní problémy žalobkyně by mohly být dle aktuální právní úpravy relevantní jediné z hlediska humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.
18. Podle § 11a odst. 4 zákona o azylu může ministerstvo z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit opakovanou žádost jako přípustnou. Toto ustanovení je však nutno vykládat ve spojení s § 11a odst. 1 téhož zákona, a proto i zde platí, že žadatel musí tvrdit nebo se musí objevit nové skutečnosti či zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění žalobce předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení. Takové podmínky však v případě žalobkyně splněny nebyly.
19. Jak uvedl Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 5. 10. 2023, č. j. 34 Az 37/2022-48, žalobkyně měla v předcházejícím řízení dostatečný prostor k tomu, aby tvrzení o psychických obtížích uvedla. Na zdravotní stav byla žalovaným v řízení o své první žádosti přímo dotazována a uvedla pouze obtíže s vysokým krevním tlakem, včetně odpovídající medikace. Jiné zdravotní obtíže, mezi něž deprese, úzkosti či problémy se spánkem bezesporu patří, nezmínila ani nenaznačila, ačkoliv tak učinit mohla. Žalobkyně se zároveň nenacházela v situaci, kdy by sdělení těchto skutečností až v opakované žádosti o mezinárodní ochranu bylo možné akceptovat z ospravedlnitelných důvodů (srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16). Zdravotní problémy žalobkyně, na které poukázala v opakované žádosti proto nelze považovat za novou skutečnost, jež by mohla opodstatnit úvahy žalovaného ve smyslu § 11 odst. 4 zákona o azylu.
20. Je pravdou, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí ke zdravotním problémům žalobkyně výslovně nevyjadřuje. Soud má ale za to, že v jejím případě je zcela na místě aplikovat postup aprobovaný Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 21. 6. 2019, č.j. 2 Azs 101/2019-74, podle něhož neshledá-li žalovaný důvod k novému (odlišnému) hodnocení skutečností předložených v opakované žádosti, je třeba předpokládat, že implicitně shledal opakovaně posuzovaný případ případem běžným, neobsahujícím zvláštní, mimořádné, předem typově nedefinované důvody, které by měly vést k uplatnění klauzule pro mimořádné okolnosti podle § 11a odst. 4 zákona o azylu. Není proto vadou napadeného rozhodnutí, že neobsahuje výslovné odůvodnění toho, proč se nejedná o případ hodný zvláštního zřetele.
21. Pokud jde o případnou změnu situace v zemi původu žalobkyně, touto otázkou se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval. Žalovaný shromáždil aktuální poznatky o zemi původu žalobkyně. Shledal, že od okamžiku posledního meritorního posouzení žádosti žalobkyně nedošlo v zemi jejího původu k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tj. která by svědčila o tom, že by žalobkyně

mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14a tohoto zákona. Ani sama žalobkyně žádné takové změny neuváděla, v předcházejícím řízení pouze trvala na již uvedených a posouzených tvrzeních.

22. Žalobkyně v žalobě v podstatě zopakovala důvody, pro které podávala opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, a které uváděla či mohla uvést i v řízení o první žádosti o udělení acmezinárodní ochrany. Jak již bylo uvedeno, soud v tomto řízení z podstaty věci nezkoumá oprávněnost žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany. Lze tak shrnout, že podmínky pro aplikaci institutu nepřipustnosti žádosti o mezinárodní ochranu ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byly naplněny a žalovaný postupoval v souladu se zákonem, pokud řízení zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu.

V. Závěr a náklady řízení

23. Z uvedených důvodů soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 19. srpna 2024

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně